

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Margity Fridovej a členiek senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. Dariny Ličkovej, v právnej veci navrhovateľa **I.** zast. JUDr. L., proti odporcovi **P.**, zast. JUDr. P., o **zaplatenie 980 000,-- Sk s prísl. zo zmenky**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3Zm 23/04-159 zo dňa 20. decembra 2006, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Zm 23/04-159 zo dňa 20. decembra 2006 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcovi na účet jeho právneho zástupcu trovy odvolacieho konania v sume 22 570,-- Sk.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd ako súd prvého stupňa zrušil zmenkový platobný rozkaz č. k. 3Zm 23/04-16 zo dňa 22.03.2005 v celom rozsahu. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi k rukám jeho právneho zástupcu trovy konania v sume 93 229,- Sk. V dôvodoch svojho rozsudku uviedol, že vykonal dokazovanie obsahom návrhu, pripojenou zmenkou, výsluchom účastníkov, doplneniami námietok z 30.06.2005, 19.07.2005, správami K. a znaleckým posudkom vo veci 7Zm 7/02-127, 128. Poukázal na znenie ustanovení § 1, § 75 a § 77 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového s tým, že navrhovateľ v konaní predložil vlastnú zmenku výstavcu, označenú ako P., že zaplatí 980 000,-- Sk dňa 27.12.2001, a to Ing. J. s dátumom vystavenia zmenky 2. septembra

2001. Samotný zmenkový záväzok znamená bezpodmienečný prísľub zaplatiť určitú peňažnú sumu tomu, kto je uvedený na zmenke ako majiteľ zmenky. Navrhovateľ ako majiteľ zmenky predložil predmetnú zmenku a keďže na túto zmenku 27. decembra 2001 nebolo platené, žiadal jej zaplataenie v súdnom konaní. Odporca v konaní vzniesol námietku proti vydanému zmenkovému platobnému rozkazu, kde popieral vystavenie zmenky navrhovateľovi. Ďalšie námietky proti vydanému zmenkovému platobnému rozkazu, dané v listoch z 30.06.2005 a 19.07.2005, kde navyše bola vznesená námietka premlčania, už krajský súd nemohol vziať do úvahy. Podľa § 175 ods. 1 O.s.p. v námietkach sa musí uviesť všetko, čo proti platobnému rozkazu namieta. Pre túto koncentračnú zásadu nebolo možné prihliadať na ďalšie doplnenie námietok proti vydanému zmenkovému platobnému rozkazu. Základnou námietkou odporcu proti vydanému zmenkovému platobnému rozkazu bolo popieranie vystavenia zmenky pre navrhovateľa. Navrhovateľ v samotnom návrhu uvádza, že odporca mu vystavil dňa 2. septembra 2001 zmenku bez protestu a predložil zmenku, vystavenú v H. dňa 2. septembra 2001 od výstavcu P.. Ako v návrhu, tak v zmenke je uvádzané, že táto zmenka bola vystavená 2. septembra 2001. Podľa listinných dôkazov odporcu, a to jeho cestovného pasu, v čase o d 24.08.2001 do 04.09.2001 bol mimo územia Slovenskej republiky, preto v uvedený deň 2. septembra 2001 odporca zmenku vystaviť nemohol. Ako vlastná zmenka, predložená navrhovateľom, svedčí o tom, že dňa 2. septembra 2001 bola vystavená zmenka a samotný zákon v § 75 bode 4 uvádza, že vlastná zmenka obsahuje dátum a miesto vystavenia zmenky, tak tvrdená skutočnosť navrhovateľom doloženou zmenkou spochybňuje skutočnosť, aby táto zmenka bola vystavená 02.09.2001, a to v H.. V uvedený deň odporca takúto zmenku vystaviť nemohol, pretože v tom čase bol mimo územia Slovenskej republiky. Táto zmenka nebola vystavená 02.09.2001, preto navrhovateľ nemôže žiadať zaplataenie zmenkovej sumy 980 000,-- Sk na základe tvrdenia, že bola vystavená 02.09.2001. Ak je nesporné to, že 02.09.2001 odporca nemohol vystaviť zmenkový záväzok na sumu 980 000,-- Sk, potom krajský súd na základe skutkového zistenia, že nedošlo k vystaveniu zmenky 02.09.2001, zrušil vydaný zmenkový platobný rozkaz v celom rozsahu. Odporca sa dňa 02.09.2001 nezaviazal zmenkovým záväzkom na zaplataenie sumy 980 000,-- Sk, preto ani súd nemohol zaviazat' odporcu na zaplataenie zmenkovej sumy. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie. Poukázal na konanie, ktoré tomuto predchádzalo a uviedol, že pokiaľ sa týka námietok odporcu voči vydanému

zmenkovému platobnému rozkazu, jedná sa o relatívne námietky. Vzhľadom na to, že odporca popiera vystavenie vlastnej zmenky, v danom prípade by sa jednalo o námietku falošnej zmenky, a to v tom zmysle, že nad pravým podpisom dlžníka iná osoba neoprávnené vystavila zmenkovú listinu. Na otázku súdu na K., resp. v B., kriminalistické ústavy zhodne potvrdili, že z technických dôvodov nie je možné znaleckým dokazovaním zistiť, či k napísaniu a podpisu zmenky došlo v rovnakom čase alebo s akým odstupom. Vystavená vlastná zmenka zo dňa 02.09.2001 po stránke formálnej obsahuje všetky náležitosti v zmysle § 1 zákona č. 191/1950 Zb. Navrhovateľ v konaní pred Krajským súdom v Prešove uviedol, že zmenku osobne podpísal odporca. Text zmenky, t. j. vyplnenie zmenky pripravil on sám, a to po tom, ako sa na vystavenie takejto zmenky dohodol s odporcom. Na námietku odporcu, že je nesprávne vystavený dátum vlastnej zmenky, uviedol, že si už presne nepamätá, kedy bola vystavená zmenka, ale je možné, že to bolo buď niekoľko dní pred 02.09.2001, alebo pár dní po tomto dátume, trval však, že toto podpísal odporca. Záväzkovo právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom bol zabezpečený vystavením vlastnej zmenky odporcom. Nepochybné je, že túto vlastnú zmenku odporca podpísal. Námietka tzv. falošnej zmenky zo strany odporcu neobstojí, pretože z vizuálnej stránky podľa jeho názoru nie je možné do tejto vlastnej zmenky upraviť text tak, aby po formálnej stránke táto zmenka vyzerala ako pravá. Dátum vystavenia zmenky nemusí byť pravdivý, musí však predchádzať dátumu splatnosti zmenky a dátum musí byť možný, t. j. musí existovať. V tomto prípade dátumom vystavenia zmenky je dátum 02.09.2001, čo je možný dátum a lehota splatnosti je 27.12.2001, t. j. dátum možný. Z uvedených dôvodov navrhuje, aby odvolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a ponechal v platnosti zmenkový platobný rozkaz v celom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací prejednal odvolanie navrhovateľa podľa § 212 ods. 1 OSP a napadnutý rozsudok z dôvodov jeho správnosti podľa § 219 OSP potvrdil. Vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu je navrhovateľom uplatnené právo na zaplatenie zmenkovej sumy 980 000,-- Sk. Prvostupňový súd zrušil vydaný zmenkový platobný rozkaz s odôvodnením, že v konaní bolo preukázané, že odporca dňa 02.09.2001 nemohol vystaviť zmenku, pretože v tom čase nebol v Slovenskej republike. Ako to aj správne zistil prvostupňový súd, v danom prípade ide o zaplatenie vlastnej zmenky. Zákon č. 191/1950 Zb. zmenkový a šekový definuje obsah vlastnej zmenky v článku I. v § 75 a § 76. Dôsledkom nedodržania obsahových náležitostí vlastnej zmenky je podľa § 76 ods. 1 fakt, že listina, ktorá nemá niektorú z podstatných náležitostí, nie je vlastnou zmenkou. Podstatnými

náležitostami vlastnej zmenky je označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je listina spísaná, bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú finančnú čiastku, údaj miesta, kde má byť platené, meno toho, komu alebo na rad koho má byť platené, dátum vystavenia zmenky a podpis výstavcu. Náležitostou, ktorá je len podmiennečne podstatná, je miesto vystavenia vlastnej zmenky a náležitosťou, ktorá nemá obligatórny charakter, je údaj splatnosti. Pochybnosť o tom, či ide o vlastnú zmenku, namietal odporca, ktorý síce pravosť svojho podpisu nepoprel, poprel však skutočnosť, že by niekedy listinu označenú ako zmenka podpisoval. To znamená, že popiera vystavenie zmenky ako takej. V konaní sa síce nepodarilo preukázať, že by podpis priamo nesúvisel s predloženou vlastnou zmenkou, preukázal však, že v čase, ktorý je na zmenke uvedený ako dátum vystavenia, t. j. 02.09.2001, nemohol tam byť a zmenku vystaviť, pretože bol v zahraničí. Dátum vystavenia zmenky je jednou z jej obligatórnych náležitostí, nie je však potrebné, aby tento dátum zodpovedal realite, teda anti alebo postdatovanie zmenky bez ďalšieho nespôsobujú jej neplatnosť. V predmetnom prípade však napriek rozsiahlemu dokazovaniu sa ani nepreukázalo, že by bola zmenka anti alebo post datovaná. Treba si ujasniť, že výstavca má pri vlastnej zmenke výnimočné postavenie, pretože je fakticky tvorcom zmenky, ktorý svojím konaním zakladá celý zmenkovoprávny vzťah. To znamená, že svojím podpisom s konkrétnym dátumom vystavenia dáva bezpodmienečný prísľub zaplatiť určitú finančnú čiastku. Navrhovateľ v návrhu zotrval na tom, že zmenka bola vystavená 02.09.2001 (bez ohľadu na skutočnosť, že listinu spisoval navrhovateľ). Označený výstavca zmenky – odporca – však v konaní preukázal, že zmenku nemohol vystaviť 02.09.2001, pretože v tom čase bol mimo územia Slovenskej republiky. Prvostupňový súd preto správne ustálil, že medzi účastníkmi s ohľadom na zistené skutočnosti nemohol vzniknúť zmenkovoprávny vzťah z vlastnej zmenky. Absentuje aj akýkoľvek kauzálny vzťah medzi účastníkmi, nemôže ísť preto ani o zabezpečovaciu vlastnú zmenku, ako to tvrdí navrhovateľ. Odvolací súd preto odvolaniu navrhovateľa nevyhovel.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP a úspešnému odporcovi priznal trovy odvolacieho konania, ako boli vyčíslené, t. j. odmena advokáta za jeden úkon právnej služby v sume 14 841,-- Sk podľa § 10 vyhl. č. 655/2004 Z.z., vrátane paušálu 191,-- Sk, cestovné v celkovej dĺžke 980 km na trase Giraltovce – B. a späť osobným motorovým vozidlom a parkovné, spolu 7 729,-- Sk, teda spolu trovy v sume 22 570,-- Sk. Výška výdavkov bola preukázaná príslušnými dokladmi.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 14. októbra 2008

JUDr. Margita Fridová, v. r.
predsedníčka senátu